

ULKOPOLIITTINEN INSTITUUTTI
UTRIKESPOLITISKA INSTITUTET
THE FINNISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

**ULKOPOLIITTISEN INSTITUUTIN TOIMINTA – JA
TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2014 - 2017**

1. Viraston tehtävä ja toiminnan yleiset tavoitteet

Ulkopoliittinen instituutti on eduskunnan yhteydessä toimiva riippumaton julkinen tutkimuslaitos, joka tuottaa poliittisessa päätöksenteossa hyödylliseksi koettua korkeatasoista tutkimusta sekä innovatiivisia ratkaisumalleja kansainväliseen politiikkaan ja Euroopan unioniin liittyvistä kysymyksistä. Instituutin työ syventää julkista keskustelua ja on tiedeyhteisön kannalta hyödyllistä. Vaikuttavuuden ja lisäarvon tuottamisen kannalta on keskeistä, että instituutin tutkimus täyttää kansainväliset laatukriteerit ja tuloksista viestitään tehokkaasti eri kohderyhmille.

Instituutin tavoitteena on yhdistää akateeminen ja poliittikkarelevantti tutkimus. Instituutilla on vahva analyttinen osaaminen valikoiduilla tutkimusaloilla, joilla on erityistä merkitystä Suomelle, Euroopan unionille ja kansainvälisille järjestöille.

Vuosien 2014 – 2016 tutkimusagenda koostuu kolmesta ohjelmasta, joiden aiheina ovat Euroopan unioni - erityisesti sen ulkosuhteiden, talouden ja poliittisen järjestelmän tutkimus - , Euroopan unionin itäinen naapurusto ja Venäjä sekä globaali turvallisuus. Lisäksi instituutti on käynnistänyt pienen määrän tutkimusohjelmat poikkileikkaavia tutkimusprojekteja, joista yksi liittyy erityisesti Suomen ulkopoliittikan tutkimukseen. Tutkimusohjelman rakenne ja sisällölliset painopisteet arvioidaan vuoden 2016 aikana seuraavaa, vuonna 2017 käynnistyvää kolmivuotiskautta silmälläpitäen. Jo tätä ennen tutkimusohjelmaan voidaan resursseja uudelleen kohdentamalla liittää pienempiä tutkimushankkeista uusista aiheista, mikäli erityistä tarvetta siihen ilmenee. Instituutti hakee ulkopuolista tutkimusrahoitusta myös kotimaisista ja ulkomaisista tutkimusrahoituslähteistä.

2. Toimintaympäristön muutokset

Globaalin politiikan ja talouden muutostrendit vaikuttavat Suomen kansainväliseen toimintaympäristöön. Globalisaatio muokkaa valtarakenteita ja tuottaa uudenlaisia keskinäisriippuvuuksia. Laajentuvan globaalien agendan hallitsemiseksi tarvittavien instituutioiden rakentaminen etenee kangerrellen. Valtioiden välinen valta-asetelma on muutoksessa: vahvojen valtioiden määrä kasvaa ja valtajärjestelmän maantieteellinen painopiste on siirtynyt pois Euroopasta Aasian ja Tyynenmeren alueelle. Lähi-idässä konfliktit seuraavat toisiaan ja koettelevat myös globaalia valtatasapainoa. Pohjois-Afrikasta käynnistyneen poliittisen muutoksen tahti heikkenee.

Ulkopoliittisen instituutin tutkimusohjelmassa globaalien trendien jäsentely yhdistyy alueellisen poliittisen ja taloudellisen toimintaympäristön tutkimukseen. Kaikki tutkimus on viime kädessä palautettavissa Suomea ja sen lähiympäristöä sekä Euroopan unionia koskevien muutostrendien arviointiin.

Kolmivuotiskaudelle 2014-16 luotu kolmen tutkimusohjelman rakenne on suunniteltu siten, että se palvelee hyvin Upin yleisiä päämääriä. Globaalien turvallisuuden tutkimusohjelmassa laajamittaisten keskinäisriippuvuuksien ja globaalien virtojen tarkastelu nousee nykyisten suurvaltapoliittisia valtarakenteita ja globaaleja hallintajärjestelmiä koskevan tutkimuksen rinnalle. Vuodesta 2013 alkaen USA:n globaalia taloudellista ja poliittista roolia koskeva tutkimus on eriytynyt ohjelmasta omaksi kokonaisuudekseen sille myönnetyn vahvan ja pidempiaikaisen ulkopuolisen rahoituksen (Jane ja Aatos Erkon säätiö) turvin. USA:n ulkopoliittikan ja globaalien roolin tuntemusta syvennetään tutkimuksen, tutkijanvaihto-ohjelman ja kansainvälisen verkostoitumisen avulla. Samalla instituutin Kiina-asiantuntemusta kehitetään ja syvennetään edelleen. Kummankin teeman puitteissa Upiin luodaan tutkimus- ja asiantuntijapääomaa yhä tiiviimmässä kansainvälisessä vuorovaikutuksessa alan keskeisten kansainvälisten tutkimuslaitosten kanssa.

Globaali muutos ja keskinäisriippuvuudet korostuvat myös Upin EU-tutkimusohjelmassa, jossa EU:ta lähestytään aiempaa vahvemmin laajemmassa globaalissa kontekstissa. EU:n ulkosuhteiden poliittisen dynamiikan ja niiden hallinnon tutkimuksen rinnalle nousee globaalien valta-asetelman muutoksen vaikutusten arvioiminen yhtä hyvin unionin taloudessa kuin sen politiikassa. Tästä näkökulmasta lähestytään myös unionin suuria kehitystrendejä sekä sen sisäisen poliittisen järjestelmän kehitystä. Unionin turvallisuuspolitiikka, sen pehmeä valta ja kriisinhallintatoiminta muodostavat yhteisen teeman kaikkien kolmen tutkimusohjelman välille. Talous- ja rahaliiton poliittiseen hallintaan sekä unionin eritahtiseen kehitykseen liittyvät kysymykset nousevat aiempaa vahvemmin tutkimuksen agendalle samoin kuin niiden vaikutukset Suomelle. Pohjoismaista yhteistyötä ja vuorovaikutusta tarkastellaan yhtä hyvin EU:n puitteissa kuin yleisemminkin.

EU:n itäisen naapuruston ja Venäjän tutkimus lähestyy yhtäältä aluetta laajemmassa kontekstissa mutta kartoittaa toisaalta tiiviisti Venäjän sisäisestä politiikasta ja hallinnosta ponnistavien muutosten vaikutuksia maan ulkopoliittikkaan ja kansainväliseen asemaan. Venäjän talouskehityksen poliittiset

ULKOPOLIITTINEN INSTITUUTTI
UTRIKESPOLITISKA INSTITUTET
THE FINNISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

ulottuvuudet ja maan sisäinen poliittinen koherenssi muodostavat tärkeän tutkimuskohteen tässä yhteydessä. Venäjän ja EU:n yhteisten naapurien, Ukrainan, Georgian, Valko-Venäjän ja Moldovan

poliittinen kehitys on ollut epäjohdonmukaista ja heikosti ennakoitavaa. Alueella syntyy jatkuvasti jännitteitä, jotka vaikuttavat myös EU:n ja Venäjän välisiin suhteisiin. Alueen poliittiseen kehitykseen vaikuttavia tekijöitä pyritään erittelemään ja analysoimaan aiempaa yksityiskohtaisemmin. Arktisten alueiden politiikka, ja sen globaalit ja alueelliset kytkennät, muodostavat kaikille kolmelle tutkimusohjelmalle yhteisen tutkimuskentän. Arktisen tutkimuksen mahdollisuuksia pyritään vahvistamaan pidempikestoisen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen turvin.

Toimintaympäristön kokonaisvaltainen murros luo haasteita Upin tutkimustoiminnalle. Tutkijoilta edellytetään kykyä akateemisen perustutkimuksen ja soveltavan tutkimuksen harjoittamiseen samanaikaisesti. Poliitiikan ja talouden korostuneet keskinäisriippuvuudet puolestaan edellyttävät kykyä operoida monitieteisten lähestymistapojen kanssa. Nopeat muutokset toimintaympäristössä vaativat tutkimusohjelmalta joustavuutta ja mahdollisuutta ottaa pikaisesti haltuun uusia teemoja. Mainittuihin haasteisiin vastaamiseksi Upin on kyettävä hankkimaan kansainvälisesti ansioituneita ja kokeneita ammattitutkijoita, joilla on hyvät verkostot ja jotka ovat uskottavia hakijoita ulkopuolisia tutkimusvaroja koskevassa kilpailussa.

3. Toiminnan kehittämisen painopisteet

- Strategisia kumppanuuksia rakennetaan alan johtavien tutkimuslaitosten kanssa Suomessa ja kansainvälisesti
- Ulkopoliittinen instituutti reagoi joustavasti, ennakoivasti ja tehokkaasti eri sidosryhmien ja kansalaisyhteiskunnan tiedontarpeisiin
- Ulkopoliittinen instituutti kasvattaa osaamistaan ja rahoituspohjaansa solmimalla tutkimussopimuksia sekä toimimalla aktiivisesti tutkijavaihdon ja –vierailujen puitteissa
- Ulkopoliittisen instituutin työkuultuuri on kansainvälinen, avoin, innovatiivinen ja kannustava
- Tiedonvälittämisen ja viestinnän keinovalikoimaa sekä vaikuttavuutta kehitetään edelleen ottaen huomioon tutkimusyhteisö, poliittiset päätöksentekijät ja kansalaiseskustelu

4. Resurssit

4.1 Määrärahat

Alkavan suunnittelukauden ja uuden ohjelmakauden budjetoinnin lähtökohtana on ollut – tiukentuvan määrärahatilanteen johdosta – pudottaa tutkijanpaikkojen tavoitemäärää 18 paikkaan aikaisemman 20 paikan sijasta. Jos kaikki tutkijanpaikat ovat täytettyinä, on alijäämän vuosittainen määrä noin 80 000 euroa. Siirtyvä erä vähenisi tässä tapauksessa tasaisesti vuosittain suunnittelukauden loppua kohden ja 2017 alussa sitä olisi jäljellä 200 000 euroa. Näin lineaarisesti määrärahatilanne tuskin kuitenkaan kehittyy ja etenkin ennakoimattomat muutokset henkilöstömenoissa saattavat tasata alijäämää, jolloin siirtyvän erän väheneminen voi jonain vuotena pysähtyä tai kasvaa.

Instituutin tavoitteena uudelle ohjelmakaudelle 2014 – 2016 on saada edelleen ulkoista rahoitusta osallistumalla kansainvälisiin ja kansallisiin rahoitushakuihin sekä yksin että osana laajempia tutkimuskonsortioita. Tutkimusraha on erittäin vahvasti kilpailtua ja realistisena tavoitteena voidaan pitää 1 - 2 suurempaa hanketta vuotta kohti.

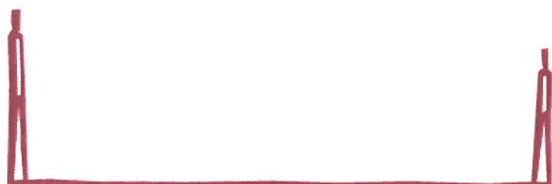
4.1.1 Siirtyvä erä

Ulkopoliittisen instituutin siirtyvä erä on kutistunut vuosina 2011 - 2012 alijäämäisten budjettien johdosta. Vuodelle 2014 siirtyvä erän määrä palaa kuitenkin vuoden 2011 alun tasolle. Siirtyvän erän suunniteltua suurempaan tasoon vaikuttavat ennakoimattomat virkavapaudet vuoden 2013 loppupuolella ja rekrytoinnin vaikeudet, minkä johdosta tutkijapaikkoja on jäänyt täyttämättä. Myös tiukan valtion talousarvion 2013 johdosta Upin käyttömenoissa tehdyt sisäiset säästöt ovat kerryttäneet ylijäämää pitkin vuotta. Säästöjä on saatu aikaiseksi etenkin matkakuluissa ja palvelujen ostoissa.

4.1.2 Tulot ja ulkoinen rahoitus

Tulojen määrään on huomioitu maksullisen toiminnan melko vakiintunut 55 000 euron vuositulo, joka saadaan pääasiassa julkaisumyynnistä. Huomioon on otettu myös niin ikään melko vakiintunut 80 000 euron kustannusten korvausten vuosittainen määrä, joka on myös menopuolella otettu huomioon. Pienten ulkopuolisella rahoituksella tehtävien hankkeiden määräksi on arvioitu n. 60 000 euroa vuosittain.

Vuosina 2014 - 2017 jatkuvat kaksi euromääräisesti melko suurta ulkoisella rahoituksella toteutettavaa hanketta, joiden vaikutus tuloihin ja niitä vastaaviin menoihin on vuonna 2014 n. 467 000 euroa, vuonna 2015 n. 477 000 euroa ja vuonna 2016 n. 302 000 euroa. Näitä tuloja vastaavia menoja ovat hankkeita varten rekrytoitujen tutkijoiden palkkamenot ja muut rahoittajien hyväksymät suorat kulut

kuten matkakulut. Jos myönnettyä hankerahaa jää käyttämättä budjetoitua vähemmän, palautetaan ylimääräiset varat takaisin rahoittajalle.

4.1.3 Muut muutokset tuloissa ja menoissa

Upi on pyrkinyt parantamaan jatkuvasti taloudellisuuttaan niissä kohdin kuin se on mahdollista ja tällä tullaan mahdollisuuksien mukaan kattamaan suunnittelukaudella mm. vuokrien sekä palvelujen ostojen kustannustason nousu. Palkkojen VES / TES - korotukset toivotaan otettavaksi huomioon tulevissa talousarvioissa.

Suunnittelukaudella saattaa tulla eteen valtion virastoille pakollisia tietojärjestelmäkuluja varsin lyhyellä varoitusajalla (esim. vuonna 2012 Rondo R8 päivitysmaksu 25 000 euroa). Näihin sekä Valtion talous – ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen vuoden 2011 kaltaisiin yksipuolisiin hinnan tasokorotuksiin on Upin vaikea perusrahoituksellaan vastata ja näihin saatetaan suunnittelukaudella tarvita kertaluontoista lisärahoitusta valtion talousarviosta. Suunnittelukaudella alkava talous – ja henkilöstöhallinnon yhteisen tietojärjestelmän (Kieku) käyttöönottohanke aiheuttaa näillä näkymin sekä kertaluonteisia lisämenoja käyttöönottovaiheessa että kohoavia tietojärjestelmäkuluja suhteessa nykyisiin järjestelmiin.

4.2 Määrärahalaskelma

Bruttomenoihin vuosina 2014 – 2017 vaikuttavat eniten ulkoisen rahoituksen määrän vuosittainen vaihtelu – toiminnan perusmenojen pysyessä suhteellisen muuttumattomina. Vuoden 2014 talousarviossa myönnetty 3 338 000 euron nettomäärän taso yhdessä siirtyvän erän kanssa (korjattuna kompensatiolla palkkojen VES/TES korotuksiin) riittänee viraston toiminnan perusrahoitukseen suunnittelukaudelle 2014 - 2017.

Alla on suunnittelukauden 2014 - 2017 määrärahalaskelma vuoden 2014 hintatasossa:

Ulkopoliittisen instituutin tulot ja menot 2012-2017	2012 Tilinpäätös	2013 Talousarvio	2013 Tot ennuste	2014 TAE	2015 TTS	2016 TTS	2017 TTS
Toimintamenot							
Palkkamenot	2 373 922	2 481 000	2 380 000	2 846 000	2 900 000	2 797 000	2 645 000
Muut toimintamenot	1 225 579	1 006 000	1 120 000	1 172 000	1 172 000	1 100 000	1 100 000
Bruttomenot	3 599 501	3 487 000	3 500 000	4 018 000	4 072 000	3 897 000	3 745 000
Bruttotulot	355 398	230 000	420 000	680 000	652 000	477 000	325 000
Siirtyvä erää jäljellä vuoden alussa	306 573	304 470	304 470	450 000	368 000	286 000	204 000
Nettomenot	3 244 103	3 257 000	3 080 000	3 338 000	3 420 000	3 420 000	3 420 000
Arvonlisäveromenot (21.30.29)	180 397	183 000	170 000	168 000	170 000	170 000	170 000
Netto- ja alv-menot yhteensä	3 424 500	3 440 000	3 250 000	3 506 000	3 590 000	3 590 000	3 590 000

4.3 Henkilöstö

Instituutilla on suunnittelukauden alussa käytössään talousarviorahalla palkattua henkilöstöä yhteensä 38 henkilötyövuotta, joista tutkimukseen kohdentuu n. 21 henkilötyövuotta. Upissa työskentelee tutkijoiden lisäksi hallintohenkilöstöä, tutkimuksen tukihenkilöstöä, viestintä – ja informaatioalan henkilöstöä sekä henkilöitä, jotka ovat vastuussa seminaarien järjestelyistä.

Ulkopoliittinen instituutti on edelleen houkutteleva työyhteisö, mutta varsinkin tutkimusalan vastaavien laitosten palkkataso on noussut selvästi Upia korkeammalle tasolle. Palkkakilpailun koveneminen näkyy tutkijoiden rekrytoinnin vaikeutena ja palkkojen kilpailukykyyn on jatkossa panostettava.

Talousarviossa 2014 asetettiin tavoitteeksi vähintään 18 tutkijanpaikan perustaminen seuraavalle ohjelmakaudelle ja tämä on lähtökohtana talousarviorahalla rahoitettavien tutkijapaikkojen määrässä myös vuosille 2015 - 2017. Upin muun henkilökunnan määrä pidetään suunnittelukaudella ennallaan.

Ulkopoliittisen instituutin henkilötyövuodet vuosina 2012-2017	2012 Toteuma	2013 Toteuma	2014 Arvio	2015 TTS	2016 TTS	2017 TTS
HTV-määrä talousarviorahoituksella	40,60	37,40	38	38	38	38
HTV-määrä ulkopuolisella rahoituksella	2,49	3,60	4,50	4,50	4,00	3,00
Yhteensä	43,09	41,00	42,50	42,50	42,00	41,00

Helsingissä 20.1.2014

Teija Tiilikainen
Johtaja

Helena Lehtovirta
Hallintojohtaja